

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВКАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ

РІК XXX.

Число 177. Днівер Сіті, Н. Дж., середа, 2. серпня, 1922.

VOL. XXX.

No. 177. Jersey City, N. J., Wednesday, August 2, 1922.

THREE CENTS

ПРЕДЛОЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА ГАРДИНГА ДЛЯ ПОЛАДОДИ СТРАЙКУ ЗЕЛІЗНИЧНИХ РОБІТНИКІВ

СИНСІННЕТІ, Огайо, 31. липня. — Один з провідників юні шпальменів заявив нині, що президент Гардінг пропонує зелізничним робітникам і компаніям план поладоди теперішнього зелізничного страйку.

Сей план мають розглядати управи зелізниць на нараді в Нью-Йорку й управи юні шпальменів на нараді в Чикаго.

Сей план обіймає осьні 5 точок:

1. — Що на будуче зелізничні робітники будуть повинуватися постановам Зелізничної Робітничої Ради Злучених Держав.

2. — Страйкарі вернутися до праці зі своїми правами щодо літ служби, але щодо сього ті, що осталися при праці, матимуть першостю.

3. — Страйкарі тепер приймуть зменшення платен, яке означена Зелізнична Робітничка Рада, з тим що Рада у сій справі має ще відбуті дальші пересудування.

5. — Обі сторони мають теж обговорити справу визначування платен на будуче.

Робітників є з тим, що була одна загальна рада на сіл Злучених Держав, яка визначує план для зелізничних робітників, а зелізничні компанії хотіли би, щоб були окремі ради для сей справи.

ГУВЕР В НЬО-ЙорКУ НА КОНФЕРЕНЦІЇ З ПРЕДСТАВНИКАМИ ЗЕЛІЗНИЧНИХ КОМПАНІЙ

ВАШІНГТОН, Д. К., 31. липня. — Міністер торговлі Герберт С. Гувейр, втікшав сьогодні вночі до Нью-Йорку на нараду з представниками зелізничних компаній у справі поладоди страйку шпальменів.

Метою Гувейра є пролодити й оборонити план президента Гардінга, котрому передісім ходило о те, щоб обі сторони прийняли зверхність Зелізничної Робітничої Ради у всіх спірних справах між зелізничними робітниками й компаніями.

Міністер Гувейр буде на конференції 148 зелізничних компаній. Він має й остерегти перед наслідками, які спричинила б відмова компаній прийняти умови угоди, які пропонує президент Гардінг.

Кажуть, що президент Гардінг вірить, що переговори із зелізничними компаніями й компаніями ще сього тижня увінчаються успіхом.

НАРАДА ПРОВІДНИКІВ ЮНІ-ШПАЛЬМЕНІВ В ШИКАГО У СПРАВІ ПОКІНЧЕННЯ ЗЕЛІЗНИЧНОГО СТРАЙКУ

ШИКАГО, Іл., 31. липня. — Завтріння нарада провідників юні зелізничних робітників (шпальменів), яка тут відбувається, вирішиться, чи страйк скінчиться ще сього тижня, чи ні.

Провідники юні кажуть, що ся справа так легко не піде й юні не уступлять, поки не осягне успіху, хотяби се мало сталося аж до довгій боротьби.

Всекає є надія, що переговори між обома сторонами за починком правительства доведуть до остаточно і то скоро до успіху і до миру.

Нарада відбувається під провадом голови юні шпальменів Б. М. Кукельда.

СПРАВА РОЗДІЛУ ЗАСОБІВ УГЛЯ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВКАХ ВАШІНГТОН, Д. К., 31. липня. — Державний адміністратор угля Генрі Б. Спенсер заявив нині проготовався для розладу засобів угля в Злучених Державках для промислу і домашнього вжитку в поодиноких околишніх краю.

При розладі Спенсер буде уважати на се, аби розлад був справедливий і рівномірний, та щоб ці не планувалося і за недостатч вугля.

ЗАПОВІДАЮТЬ, ЩО В СЕРПНІ ПРИЙДУЄ ДО АМЕРИКИ 1 МИЛІОН ТОН АНГЛІЙСЬКОГО УГЛЯ

ВАШІНГТОН, Д. К., 31. липня. — Углеві торговлі замовили богато угля з Англії. Вони заповідають, що протягом серпня спровадять з Англії до Америки 1,000,000 тон угля.

СТРАЙК 6,000 ТРАМВАЙНИХ РОБІТНИКІВ В ШИКАГО ШИКАГО, Іл., 31. липня. — На випишньому масовому візку трамвайних робітників поставлено зачаті у виторк, 1-го серпня с. р., страйк на всіх стріжках в Шикаго.

У виторк рано 6,000 робітників зачне страйк.

ЮНІ ШПАЛЬМЕНІВ БУДУТЬ БОРОНИТИ ОБЖАЛУВАНИХ ЗА УЧАСТЬ В РІЗНІ В ГЕРМІН

ШИКАГО, Іл., 31. липня. — Провідники юні шпальменів стейту Іллінойс заявляють, що юні будуть боронити своїх членів, яких обжаловано би за участь в різні в Гермін, Іл., де, як звісно, убито кількадесть страйколомів.

Вони кажуть, що не гадують оборонити безправства, але ходять їм о засаду, що кождий чоловік є невинний поки йому не докажуть, що він винуватий і сю засаду передісім будуть обороняти.

ВИБУХ ГАЗОВОЇ ЗБІРНИ В ШИКАГО

ШИКАГО, Іл., 31. липня. — Тут був вибух газової збірни розміру 4,000 галонів, котрий стіснів.

Наслідком вибуху згинило багато осіб або потерпіло тяжкі поранення.

ВЕЛИКА ПОВІНЬ В НЕБРАСЦІ ОМАГА, Небраска, 30. липня.

Великий хмаромас над долиною Норт Форк спричинив страшну повінь, котра залягла десять міль та величезні простори справленої землі в північно-східній часті стейту.

Град, що падав підчас хмаромасу, паробив в полях шкоди на яких мільон доларів.

РОСІЙСЬКІ КНЯЗІ АРЕШТОВАНИ.

Новоросійська поліція доставила до поліційного суду одного Луїса Генрі де Шаторус Десіне де Бурбон і т. д. та обжаловала його за невідповідне поведіння. Як кажуть поліцейські детективи, поліція довідалася, що в рідних домах князів Гудсона в Нью-Йорку гостинні люди приймають горілку та дружини горячими напоєм морів американської воєнної флотії, котрої велика частина вальсе приїхала до новоросійського порту. Щоби відняти сих моряків та їх гостинних господарів, поліційні детективи стали обходити доми, стукати до одного мешканця за другим.

З одного мешканця в однім домі на 97-й вулиці, на пуканні поліції, виїхав до дверей мушкетер, не зовсім убораний, але з мечем в руці. Детектив виступив і перепросив зубового мушкетера за непрохувані візити.

Мушкетер, однак, як каже поліція, не дав би виграти. Він став вимахувати мечем і кричати, що він є князь, що він служив при найбільшій сторожі російського царя, що він був у великій війні, і не дозволить собі на такі поступки. На його нещастя детектив теж був в етераном великої війні і йому ветеран не дуже то імпонував, і він теж не дозволяв себе ображати хтось се не був; князем він жебрав. Він зараз заарештував князя і мимом його опору і мимом його поклянучи на генеральний мундир таки звів його на поліцію. Тут судья приказав князю заплатити 500 доларів кавалю як за поруку, що стане на розправу на заклик суду.

ВІДПОВІДЬ СТРАЙКА РІЧІ СЕРЕДНІЙ ЄВРОПИ.

Американський Митний Собор виступив центральній Європі страйку річ. Кожне він, що живе в найбільшій місцеві в центральній Європі, де в околиці будучи, вибухне цілий ряд вигуків, котрі знищать велику частину Угорщини. В декотрих куточках середньої Європи ворожба викликала поважні побоювання, що цілий ряд учених астрономів та геологів виступав і запереченням заяви Нобля на тій основі, що поки наука не має ще способу предкакувати землетрус або вулканічні вибухи.

ГОЛОДУЮЧИХ ТЯГНУТЬ ДО СУДУ.

Харківський „Комуніст“ доносить: „Новосоловська, Олександрівська, Станіславська, Сидорівська та Караванська волості, Валківського повіту на Харківщині, які до сього часу не внесли жадного фунту хліба на користь голодуючих, занесені на чорну дошку.

Всі, хто відмовився від допомоги голодуючим, притягують до суду Революційного Трибуналу.

ЗНОВ САМОСУД ПРОТИ МУРИНА

В містечку Гові, Арканзас, посварився один білий та один чорний. Вони оба були заняті при будові вулиці; білий був фортезаном, а Мурин робітником під шм. Сварилися за кубок до цигли вугля. В сварці Мурин набив блого. Білий скинув собі других блях, і сі задував на дудочку.

КРАЄВИЙ КРАЄВИЙ КАЛЕНДАР ТОВАРИСТВА

ПРОСВІТА

У ЛЬВОВІ

на 1922 рік

УРАТОВАНИЙ В АМЕРИЦІ ПЕРЕД КОНФІСКАТОЮ
ПОЛЬСЬКОГО УРАДУ З ВАРШАВИ

Ціна тільки 55 центів з пересидкою.

Замовлення посилається разом з грошима на адресу: „СВОБОДА“, 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

БАТЬКО ЗАБИВ АВТОМОВИНА.

Небувалий автомобільний випадок стався в місті Атлантик Сіті, Нью-Джерсі. Луїс Кремер, власність театру рухомих образків, полагодив кукуку справу в своїм театрі, всім на автомобіль і рушив домі. В хвиль, як він рушав з місця, з другого боку вулиці нагалим скрутком наїхав його син на ровері (байсиклі). Якраз, як син зіскакував з ровера, батьків автомобіль вдарив його і заляв до хідника. Батько задержав авто, скопив хлопця, всадив на автомобіль і пігнів до шпиталю. Однак хлопчиня помер по дорозі.

НІХТО НЕ ЗГОЛОСУЄТЬСЯ ПО „МАСТОК“.

Федеральні агенти в Каванлі, Огайо, найшли на вулиці трак, цілий наладований правдивим вимом ще з „давних, а добрих“ часів. Було там того нуму 3,200 галонів, вартості кілька тисяч доларів або й більше. Хоч федеральний уряд дуже цікавий був дізнатися, де є вистапелено сього мастку, ніхто по нього не зголосився.

РОЗЛИТІ ДНІСТРА.

КІШЕНЕВ, 13. липня. — Бессарабська газета „Наше Слово“ повідомляє: „Особі, які приїхали з Бендери, оповідають, що за останні два тижні на Дністрі помічено велике підняння води.

Дністер розлився так широко, як буває се підчас весни. Протікати води спричинило величезні шкоди господарям садів та виноградників.

Низка місцевих місцевостей, де були розставлені виноградники, цілком під водою.

„ВІХІ ЗМІН“.

В перших числах серпня сього року в Бухаресті почне виходити під редакцією Н. С. Беноні щотижневий літературно-художній та гумористичний журнал на російській мові під назвою „Віхи Змін“ („Віхи Змін“).

Журнал буде виходити зі спеціальним додатком „Емігрант“.

Кажуть, журнал буде остаточно висловити незалежного самовизначення поневолеваних націй.

ПРАЦЯ БОЛЬШЕВИКІВ КОЛО ПОВОРТУ МОСКВА.

В зв'язку з подіями останнього часу в Болгарії (арешти, розбурхання та висилка врангелів), большевистські агенти розвивали наважливий активну роботу по реєстрації всіх бажаних повернутися на Батьківщину.

Записалося понад 1000 людей.

Перший транспорт бажаних повернутися уже відправлено до Одеси.

ЧИСТКА МІЛІЦІЇ І БАНДИТИЗМ В МОСКВІ.

ЦАРГОРОД 13. липня. Московська „Правда“ повідомляє: „Пленум московської Ради прийняв постанову, в якій доручає відділу керування переглянути штати та особистий склад міліції, очистити її зави надздатного та розкладового елементу, збільшити дисципліну і збільшити культурно-освітню працю в лавах міліції.

Відділ керування доручено збільшити боротьбу з бандами, з господарями перест та з вигонщиками самогону“.

МОСКОВСЬКІ БОЛЬШЕВИЦЬКІ КО- МІСАРИ ЗАСУДЖУЮТЬ НА СМЕРТЬ СОЦІАЛІСТІВ-РЕВОЛЮЦІОНЕРІВ

МОСКВА, столиця Московщини, 31. липня. — Прокуратор большевистського „революційного“ трибуналу в Москві, капраль Е. Криленко, скінчив, учора рано свою промову як „прокуратор“, що обвинював 30 соціалістів-революціонерів за їх провини проти московського большевистського уряду.

„Прокуратор“ говорив без перестанку 18 годнів. Говорив з великою надутістю, з часом падавав в розгар. Звізав „революційний суд“, щоби засудив усіх 30 соціалістів-революціонерів, між котрими є 4 жінчини, на смерть через розстріляння. Коли „прокуратор“ попадав в драматичний запал яко оборонень большевистського „уряду“, обвинені нераз голосно протестували проти його „жарості“ висловів.

„Прокуратор“ Криленко казав, що докождому большевистському так званому „революційному суду“ (для моравованя революціонерів) виказали, що обвинені робили різні змови проти так званої „комуністичної держави“. Вони, казав господін Криленко, виконали замах на панів комісарів Володарського й Урицького, котрі були в 1918 році большевистськими комісарами в Петрограді. Крім того, казав він, вони намагалися убити „премієра“ Миколу Леніна, пана „міністра війни“ Леона Троцького і ще декількох інших панів комісарів.

Далі говорив Криленко ще про інші „злочини“ соціалістів-революціонерів, а саме, що допускали терористичні акції проти „уряду“; постійно ображували вою „уряд“; організували проти того „уряду“ селянські повстання; помагали чужим державам проти большев'ї. Все те, казав пан „прокуратор“, доказано обвиненням соціалістам-революціонерам; і за се вони всі, крім чотирьох, винні вмерти через розстріл.

Коли Криленко кінчив свій „спіч“ серед драматичного запалу, домагаючись карти смерті для обвинених соціалістів-революціонерів, приведена до сали розправ большевистською поліцією „публіка“ зачала оплескувати його слова. „Публіка“ александра кілька мінут, домагаючись разом з паном прокуратором карти смерті для соціалістів-революціонерів за змови проти „саветного уряду“ пана Троцького.

Обвинені гляділи на большевистського комісара Криленка з леготковенням і спокоем, а обжалована Іванова так крикнула йому до очей.

Обвинені не мають оборонців. Боронитись будуть самі. Вони зачуті завтра вголосувати промови в своїй обороні. Розправа, як кажуть, ще потриває з 10 днів.

НАРАДА ЛОЙДА ДЖОРДЖА З ПУАНКАРЕ

ЛОНДОН, 1. серпня. — Британський прем'єр Девід Лойд Джордж запросив французького прем'єра Раймонда Пуанкаре на нараду в Лондоні дн 7. с. м.

На сій нараді оба прем'єри мають передісім обговорити справу міжкового воєнного відшкодування для аліянтів, а крім того також усі важніші справи міжнародної політики теперішньої хвилі.

НАВІТЬ НІМЕЦЬКІ ГОРОЖАНИ У СВОЇХ СПРАВАХ СТОЯТЬ ПІД НАКАЗОМ АЛІЯНТІВ

БЕРЛІН, 31. липня. — Франція відкинула прошене Німеччини о зменшенні місичних рат, які мають платити німецькі горожанам горожанам аліянтських держав на сплату їх передованих довгів.

Французьке правительство вислало до німецького правительства ноту, в якій ждале, аби Німеччина заявила, що німецькі горожані будуть сплатувати передовані довги так як віні їх аліянти вимагають, і як вони вже не діст платили. Інакше, заповідає правительство Пуанкаре, Франція вживе острижших способів проти Німеччини.

ІРЛАНДСЬКИЙ АРХІЄПІСКОП ГРОЗИТЬ ЕКСКОМУНІКАЦІЮ ЦІЛІЙ ДІЄЦЕЗІ

ДАНДОЛК, Ірландія, 31. липня. — Ірландський архієпископ кардинал Лог, написав посланне до вірних в дієцезі Дандолк, в якому загрозило, що екскомунікує цілу дієцезію, якщо там не скінчиться безправства і надужиття, які вже тривають два тижні.

ПЛЯН АНГЛІ ПРО ВІДПИСАННЯ ВОЄННИХ ДОВГІВ

ЛОНДОН, 31. липня. — Тутешні газети сповіщали, що британське правительство вишле ноту до всіх аліянтів і до Америки, в якій заявить, що годиться відписати другим аліянтам воєнні довги, якщо Америка згодиться відписати воєнні довги Великій Британії.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ПРОТИ НАЙЗДУ НА ТУРЕЦЬКУ СТОЛИЦЮ

ЛОНДОН, 31. липня. — Британське министерство заграничних справ поручило своєму посольству в Атені, столиці Греції, щоби остерегло грецьке правительство перед найздом на Царгород (Константинополь), столицю Туреччини.

Британське посольство в Атені має заявити грецькому королеві Константину, що на випадок найзду грецьких військ на турецьку столицю тамошні британські війська виступлять проти сього найзду.

ГРЕЦІЯ ПРОГЛОШУЄ САМОУПРАВУ ЗАХІДНОЇ МАЛОЇ АЗІЇ

АТЕНІ, столиця Греції, 31. липня. — Грецьке правительство проголосило самоуправу Смирні й околиць в Малій Азії. Гречі кажуть, що ця части Малой Азії, де є багато Греків, вже ніколи не буде належати до Туреччини.

